

DOMOVINA

Oglast:

za 1 mm x 60 inseratnega stališča mali 80 vinarjev, sredni 120 K, poslane, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovina“ v Ljubljani, Sedna ulica 6.

Naročnina:

Za cele „Domovino“ (trikrat na teden) mesečna 2 K, četrtletno 8 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Poštna številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Beograjska harmonika.

V Beogradu se že zopet ponavljajo mučni prizori, ki smo jih morali s srdom gledati in prenašati lansko poletje in jesen. Vsak dan, vsako uro je drugačen položaj. Zdaj je koncentracija, čez pol ure je na krmilu uradniška vlada, nato vlada z generalom na čelu. Vmes se vpletajo razbita pogajanja in novo vlado sestavlja celo opozicija. Izgleda, kakor da bi igrali gospodje politiki na harmoniko, ki pa državljanom ni prijetna. Izmed zadnjih vesti o stanju krize v Beogradu je še najbolj pomirljiva vet našega poročevalca, ki pove, da bo skoraj harmonike konec. Danes opoldne pade namreč zadnja odločitev. Ako bi s 15. februarjem ne putekel termin za razpust, oziroma za sklicanje Narodnega predstavništva, bi se kriza v Beogradu brezdvomno vlekla še najmanj dva meseca. Ker so pa krize pri sedanjih sestavi neizogibne, bi bilo v interesu države in naroda, da se sedanji parlament brez odloga razreši in da ljudstvu prika za volitve.

Beograd, 13. febr. (Izvirno poročilo.) Včeraj se je vršila seja glavnega odbora Demokratske zajednice, v kateri je podal ministrski predsednik Ljuba Davidović poročilo o poteku pogajanj z opozicijo. Sklenjeno je bilo zahtevati, da pride do končne odločitve najkasneje do petka opoldne, ker bi se Demokratska zajednica sicer ne udeleževala več pogajanj.

LDU Beograd, 12. febr. Včeraj popoldne je bila seja radikalnega kluba, na kateri so razpravljali o sedanjih političnih situaciji, o pogajanjih med vlado in opozicijo in o pogojih, ki jih je stavila opozicija.

LDU Beograd, 12. febr. Včeraj popoldne je bil na posvetovanju pri regentu predsednik vlade Davidović. Razgovor je trajal nad eno uro.

LDU Beograd, 12. febr. Na poziv prestolonaslednika regenta so se predvčerajšnjim zvečer sestali na dvoru zastopniki vlade gg. Pribičević, Paleček in Timotijević in zastopniki opozicije gg. dr. Korošec, Jovanović in Drinković. Konferenca, kateri je predsedoval regent, je trajala od 20. do 23.20. Čujemo, da je bilo nekoliko popustljivosti iz obeh strani, četudi so pred sestankom govorili v opozicionalnih krogih, da bo opozicija vrlo malo popuščala od svojih predvčerajšnjih zahtev. Sklenili so, da obe stranki pismeno formulirata svoje stališče ter da te pismene pogoje predasta regentu, oziroma ena skupina drugi. Doznavamo, da je vlada pristala na to, da se v začasnem narodnem predstavništvu razpravlja o ratifikaciji mirovnih pogodb z Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko in Bolgarsko. O tem se je razpravljalo na seji ministrskega sveta, ki

je bila včeraj predpoldne. Pismeni pogoji vlade so bili formulirani včeraj predpoldne in izročeni regentu ter so se naznanili tudi opoziciji. Danes popoldne je bila seja poslancev Demokratske zajednice, ki se nahajajo v Beogradu. Te seje so se udeležili tudi ministri Timotijević, Vulović in Marinković. Seja je bila informativnega značaja. Ministri so obvestili poslance o sedanjih notranjih političnih situaciji, nakar se je o tem razvila debata. Vlada obče mišljenje, da mora biti vprašanje rešeno v par dneh, ker mora biti vlada dne 15. t. m. na jasnem, ali se mora parlament razpustiti in razpisati volitve za konstituanto, ali se mora sklicati začasno narodno predstavništvo. — Včeraj popoldne je bila tudi seja načelnikov opozicijskega bloka, na kateri so razpravljali o pogojih, katere mora opozicija pismeno formulirati in izročiti regentu ter vladi. Ti pogoji so v glavnem stari pogoji opozicije, ako tudi se v opozicijskih krogih želi, da bi opozicija popustila v več točkah, kakor n. pr. v vprašanju roka za izvršitev volilnega zakona in vprašanju ustavnega odseka, kakor tudi o tem, da bi se morale interpelacije in ustna vprašanja staviti v parlamentu s predhodno privolitvijo vlade. Naravno je, da stranke, ki se zastopane v vladi, stoje na stališču, da ne morejo pristati na take pogoje opozicije, pred vsem za to, ker bi se zasedanje začasnega narodnega predstavništva s tem zavlačevalo do brezkrajnosti in bi se tako volitve zakesnile za nedoločen čas, dočim je opravičena zahteva vlade, da se čim prej apelira na narod. Dalje vlada ni mogla pristati niti na to, da se interpelacije in vprašanja razpravljajo v ministrskem svetu, ker sta se te dve stvari morale sploh izpustiti v začasnem narodnem predstavništvu, ker bi se z njima delo v začasnem narodnem predstavništvu zavlačevalo, zahteva opozicija, da da vlada nekako predhodno dovoljenje, da pridejo te interpelacije in vprašanja pred začasno narodno predstavništvo, bi izzivala neprestano spore v vladi sami ter bi moglo izzvati celo vladno krizo, kar pa se sicer zdi, da je cilj opozicije. Zato je, kakor čujemo, vlada danes popoldne na svoji konferenci določila, da so njeni pismeno formulirani pogoji maksimum njenega popuščanja in da odbija pogoje opozicije, ki imajo prozorno tendenco, da se delo začasnega narodnega predstavništva čim bolj zavleče, da se volitve odgodijo za nedoločen čas in da se v envetualni koncentracijski vladi izzove parlamentarna kriza. Včeraj popoldne sta oddala delegata opozicije gg. Drinković in Jovanović regentu pismeno formulirane pogoje opozicije. Tako sta regentu izročili tekom današnjega dne pismeno formulirane pogoje vlada in opozicija in sedaj pričakujejo njegove odločitve v tej stvari.

LDU Beograd, 12. febr. Na vlado še vedno neprestano prihajajo brzojavke o protestnih zboraanjih in resolucijah glede reševanja jadranskega problema. Te brzojavke najstrože protestirajo proti italijanskemu imperikalizmu ter zahtevajo, da vlada pod nikakim pogojem ne sme sprejeti pogojev zaveznikov. Poslednje dni je vlada prejela take brzojavke iz Varaždina, Ogulina, Slunja, Cetingrada, Broda ob Kolpi, Metlike, Bosiljeva, Lokve, Ložare itd.

LDU Beograd, 12. febr. Iz Pariza se doznava, se v tamošnjih dobro informiranih krogih govori, da je vlada Zedinjenih držav še enkrat energično sporočila mirovni konferenci v Pari-

zu, da bo do kraja ostala dosledna svojem stališču glede rešitve jadranskega vprašanja ter da bo akceptirala ono rešitev, na katero bo pristala jugoslovanska vlada.

GOSPODARSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN GRŠKO.

LDU Lyon, 12. febr. (Brezžično.) Iz Soluna se poroča: V Beogradu se prične v kratkem pogajanja gospodarskega značaja med Jugoslavijo in Grško, katerih namen je, olajšati prevoz jugoslovanskega blaga skozi Selun in zagotoviti uvoz jugoslovanskih proizvodov v Grško. Z grške strani bo vodil ta pogajanja minister za prehrano, ki dospe v Beograd v spremstvu delegatov atenske in solunske trgovske zbornice.

AVSTRIJSKO VOJAŠTVO POD ZAVEZNIŠKO KONTROLO.

LDU Dunaj, 12. febr. (DunKU) Italijanska vojaška misija je sporočila, da bo v svrhu nadziranja vojaških zadev Avstrije prispela v kratkem na Dunaj mednarodna vojaška kontrolna komisija, približno 200 častnikov in 1000 mož.

PRVA SEJA ZVEZE NARODOV.

LDU Berlin, 12. febr. (DunKU) „Lokalanzeiger“ javlja iz Amsterdama: Iz Londona poročajo, da se je včeraj vršil zgodovinski sestanek odposlancev zveze narodov, ki so se predstavili v št. jameški palači. Sestanek je otvoril Bourgeois, ki vodi predsedstvo. V petek bo daljša javna seja.

ANTANTA IN RUSIJA.

LDU Praga, 11. febr. (CTU) „Kurjer Warszawski“ objavlja interview s francoskim generalom Henryjem. General je izjavil, da pride maršal Foch v Varšavo pregledat poljsko armado. Francija bo Poljsko še nadalje podpirala. Antanta z Rusijo ne bo sklenila nobenega miru brez Poljske.

FRANCIJA ŽUGA NEMCIJI.

LDU Berlin, 12. febr. (DunKU) Wolffov urad poroča: Francoski ministrski predsednik je nemški misiji v Parizu poslal noto, kjer se ugotavlja, da Nemčija kljub svojim obveznostim ni dobavila ententi one množine premoga, ki je pogodbeno določena. V noti izjavlja francoska vlada, da razlogov, ki jih navaja Nemčija za neizpolnitev te obveznosti, namreč gospodarske težkoče, ne more smatrati za opravičene ter da je trdno odločena, varovati pravice francoskega naroda. Zaradi tega naznanja francoska vlada nemški, da rok za izpraznitev zasadenih delov Nemčije še ni začel teči. Ako bi pa Nemčija do 1. marca t. l. vztrajala pri neizpolnjevanju pogodbenih obveznosti ter ne bi ne dobavila že zapadlih in še vedno nedobavljenih množin premoga, kakor tudi za mesec februar določene množine, tedaj bi bila francoska vlada prisiljena, izvajati na Nemčijo pritisk s finančnimi in gospodarskimi odredbami. — Z ozirom na to noto se izjavlja s pristojne nemške strani: S to noto si lasti francoski ministrski predsednik pravice, ki spadajo v področje obnoveitvenega odseka. Nemčija ni nikoli obljubila, da bo dobavila gotovo količina premoga. Dosedanje dobave se morajo smatrati kot čisto prostovoljne ter bi zaslužila Nemčija zato priznanje od strani zaveznikov. Tudi za presojanje vprašanja o povračilnih odredbah in za rok glede izpraznitve zasadenega ozemlja je merodajen edinole obnovitveni odsek.

Jadransko vprašanje.

LDU Beograd, 12. febr. Član naše delegacije na mirovni konferenci dr. Anton Trumbić je odpotoval v London, da prisostvuje konferenci zavezniških ministrskih predsednikov. Konferenca bo pretresala tudi jadransko vprašanje. Zavezniški primieri želijo, da se to pot jadransko vprašanje reši definitivno ter da se enkrat popolnoma odstrani z dnevnega reda.

LDU Beograd, 12. febr. Naša vlada še ni prejela drugega dela uradne kopije londonskega dogovora, ker ga še nista dobila francoski in angleški poslanik, ki sta prvi del že izročila vladi.

Premoženjski davek.

Vojska ima za posledico gospodarski polom vseh držav, premaganih in zmagačev. Tudi nevtralne države občutijo strahovite posledice občečloveškega morjenja.

Resnomislečim ljudem delajo finance držav grozne skrbi in težave. Amerika, ta še vedno najbogatejša zemlja, premišlja s svojimi najboljšimi gospodarji, kako izboljšati vrednost denarja, kako spraviti gospodarsko življenje vojskujočih se držav v reden tir. Vrše se konference v Parizu, Londonu in Washingtonu, katere naj pogruntajo nekaj, kar bi rešilo potaplajoče ladje. Vsa poročila takih konferenc, ki rešujejo svetovno finančno vprašanje, vedno izzvene v en sam klic: ako nočemo utoniti, je treba delati, in zopet delati. Človeštvo se mora vrniti nazaj k delu, le v tem je njegova rešitev. Samo delo je zmožno, da dvigne vrednost denarja, kajti samo delo more ustvariti gospodarske dobrine. Žalibog pa ta klič velikokrat pade na neposlušna ušesa in veselja do dela je videti malo. Dokaz, da je še malo resnosti v nas, da ne moremo odložiti onih navad, v katere nas je zapletla vojska.

Skrb države mora biti, da dvigne produktivne sile, da dá gospodarskemu življenju zopet vsaj ono lice, ki ga je imelo pred svetovno vojno — ako ne boljšega. — Skrb države mora biti, da odstrani vse, kar ljudstvu jemlje veselje do dela. Truditi se mora, da izginejo vse krivice, ki so ležale na ljudstvu, država mora dobro plačevati in hudo kaznovati. Država mora z vso resnostjo in nepristranostjo izbrisati težke posledice vojske — zasuti mora s pametnimi zakoni velikanski prepad, ki je nastal med državljani: na eni strani beda in revščina, na drugi bogastvo in razkošje. Država mora dati take zakone, da bodo tisti, ki so med vojsko sedeli doma in bogateli, oddali vse premoženje, ki nosi na sebi znamenje krvi. Država mora visoko obdačiti vojne dobičkarje. Pri tem ne sme poznati nobenih obzirov. Ljudstvo ima zdrav pravni čut in kaj dobro ve, kdaj je pravično gospodarstvo in kdaj je krivično. Ako zapazi, da država ni pravična pri svojem gospodarstvu, zlasti pri predpisovanju davkov, potem nastane v ljudstvu nezaupanje, veselje in volja do dela gineva, gospodarsko življenje se ne more dvigniti. Delo peša, denar pada, večne krize se ponavljajo.

Državna finančna politika mora z razumnim davčnim sistemom izrezati vse izrastke, ki so nastali na njenem gospodarskem životu. Odstraniti mora neizmerno bogastvo na eni strani in na drugi strani dvigniti blagobit revnih in od vojske izžetih. Na ta način je zabranjeno izkoriščanje slabih.

Dve glavni sredstvi ima država na razpolago, da doseže ta namen. Davek na vojne dobičke in premoženjski davek. Ta dva davka sta posledica skoro vsake vojske. Oba segata prav resno v žepe državljanov in zato je potrebno, da sta skrajno pravična, da zagrabit v rešnici samo one, ki imajo plačilno zmožnost. Pri nas se malo čuje o tozadnjih zakonih, dasi se po drugih državah že uvajajo. Krivo je temu marsikaj. Enkrat pa bo tudi pri nas moral priti čas, da se uresničijo taki zakoni. Zato je dobro, če se s tem vprašanjem tudi mi nekoliko pobavimo.

Kako izgleda premoženjski davek? Kdo naj ga plača? Od česa? V kakšni obliki?

Za kaj naj se uporabi?

Premoženjski davek je enkratni davek, ki se plačuje v več obrokih v teku navadno enega leta. Plača ga ne samo posamezna (fizična) oseba, ampak tudi takozvana juridična oseba (akcijske družbe, hranilnice, zadruga itd.), izvzemši državo samo. Predpogoj za tak davek je, da država natančno ugotovi celo premoženje vsakega posameznika. Treba je pred vsem popisa premoženja. Vse, kar tvori premoženje, spada pod davek. Toraj ne samo denar in vrednostni papirji, ampak tudi travniki, polja, gozdovi, tovarne, stroji, inventar itd. Vsak mora podati takozvano genéralno fasijo (splošno priznanje vsega premoženja). Za to premoženje se potem določi denarna vrednost, in sicer mora biti zata merodajna splošna, obča, trgovska cena, ne pa morda cena, katero dá svojemu premoženju njegov lastnik, ker drugače bi vsakdo rekel, da je njegovo premoženje malo vredno, da bi potem tudi malo plačal. Vrednost premoženja mora določiti država iz splošnega gospodarskega stališča. Ko je tako ugotovljena denarna vrednost premoženja, katerega ima to v gotovem času, potem

se določi zanj primeren odstotek. Ta odstotek ne sme biti za vsa premoženja enak, kajti potem bi velik bogataš in mali kmet morala enako plačati. Velik bogataš bi bil tu celo na boljšem, kajti on lažje plača od 200 K premoženja 10 K kakor pa revež, ki ima mogoče vsega skupaj samo 200 K. Ta odstotek mora biti pri večjem premoženju večji. Če ima eden 10.000 K premoženja, naj plača kot davek 3 od sto, kdor pa ima 50.000 kron, naj plača recimo 5 od sto (to je za vsakih 100 K 5 K). Ta odstotek naj torej raste po premoženju od 1 do 50 % ali pa še više. Gotova vrednost premoženja, recimo do 10.000 K, naj bo sploh tega davka prosta. Na ta način bi se bogataš in revež nekoliko približala, izenačila bi se nekoliko njih gospodarska sredstva, revež bi ne bilo več tako izkoriščen od bogataša. V kakšni obliki naj se plača ta davek, je manjšega pomena. Navadno se bo to zgodilo v denarju, potreba pa to ni. Tudi tega davka ni potreba plačati vsega naenkrat, ampak v večjih obrokih, dvakrat ali trikrat na leto. To je postransko.

Velike raznosti je, zakaj naj se tak izjemni, izvanredni davek uporabi. Država s tem denarjem ne sme razpolagati poljubno, v zakonu mora biti natančno izraženo, v kakšen namen naj se uporabi. Mnenja smo, da naj tak davek služi le izboljšanju valute, to je onim operacijam, ki imajo direktno tak namen. Tekočih izdatkov s takim davkom država ne sme kriti.

To bi bile najvažnejše misli o premoženjskem davku. Socialna pravičnost — če ne še finančna potreba — zahteva, da se ta davek tudi pri nas kmalu uresniči; pri ustvarjanju pa ne smejo odločati politični interesi kake stranke, ampak samo korist splošnega narodovega gospodarstva. Ta davek ne sme biti bojno orožje za dosego večjega števila mandatov. Korist celega naroda naj bo merodajna.

Povedali smo že, da pri nas še nihče ne misli na premoženjski davek in da smo sprožili to vprašanje pravzaprav zato, da pojasnimo čitateljem, na kak način se rešuje stvar drugod. Veselilo nas bi, ako bi se k tej zadevi oglasil še kdo drugi, da čujemo več nasvetov.

Hudodelci, ki so podaljševali vojno.

„Ali ni zasluga katoliške slovenske politike, da je v dnu našega naroda tako ukoreninjena avstrijska državna misel, kakor morja v nobenem narodu v Avstriji.“ Tako je ponosno pisalo glavno glasilo SLS, ljubljanski „Slovenec“, dne 4. julija 1914. Dogodki svetovne vojne so dokazali, da je bila avstrijska državna misel navzlic temu, da jo je deset- in desetletja gojila in vcepala ljudem duhovščina, vendarle zidana na pesek. *Kakor hitro je prešinila naš narod jugoslovanska zavest, propadla je od klerikalcev toliko hvalisana avstrijska misel.*

Navzlic temu pa duhovska stranka ni le mnogo zakrivila, da je prišlo do svetovne vojne, marveč je zlasti pripomogla, da se je krvoprelitje vleklo skozi toliko let. Duhovska stranka je vzgajala ljudstvo v najponižnejši vdanosti in hlapčevstvu do avstrijske državne misli. Fantje in možje so se zato borili v začetku svetovne vojne, kakor norci za roparske Habsburžane in za krivično mačeho Avstrijo. To niso bili liberalci, to niso bili samostojni, neodvisni ljudje, marveč skoro izključno pristaši SLS, ki so bili od duhovščine v to zapeljani. *Slepa vera do župnika in kaplana jih je poginjala v največjo nesrečo vseh nesreč.*

Ko bi ne bilo v avstrijski armadi klerikalnih Slovencev, Hrvatov in Bosancev, ki so bili od duhovščine vzgojeni v avstrijskem duhu, bi Avstrija morala že prvo leto prenehati z vojno. Nemec in Madžar sta se držala za fronto po pisarnah, delavnicah, pri trenu in kvečjemu še pri skritih rezervah. S Čehi si Avstrija večinoma ni mogla veliko pomagati. Zaveden narod je to. Njegova vzgoja je narodna in liberalna. Čehi so največ pripomogli k razsulu avstrijske armade. Čeli polki so šli čez strelske jarke in s ponosom so češki vojaki vstopali onstran v prostovoljne legije, da so se borili za razpad in uničenje Avstrije. Pristaši SLS pa so bili v avstrijski armadi tisti, ki so, po zaslugi svojih voditeljev, najbolj „gor plačali“. *Naše od duhovščine zapeljane junake so namreč gnali vedno v prve strelske jarke in z njimi so brezobzirno in brez usmiljenja jurišali v najtežjem artilerijskem ognju.* Tako je med Slovenci padlo največ kmetov, to pa zato, ker je kmet pred vojno vedno slepo veroval in zaupal duhovščini. Ni nobenega dvoma, da je katoliška duhovščina največ kriva, da se je Avstrija tako dolgo držala in da je ni vzel vrag že takoj po izbruhu svetovne vojne.

Duhovščina pa ni kriva le, da je vzgajala „verno ljudstvo“ v avstrijskem duhu, marveč je tudi še med vojno podaljševala vojno s tem, da je agitirala in delala za vojno posojilo. Načelnik SLS je kot deželni glavar in glavni zaupnik Dunaja povodim izdaje vojnih posojil bivše Avstrije z vsemi močmi pritiskal na občine, da bi v čim večji meri podpisovale vojna posojila in vplivale na to, da bi se tudi občani osebno udeleževali podpisovanja.

Ob razpisu vsakega vojnega posojila so se izdale na vse občine okrožnice, v katerih se je poveljevala avstrijska in nemška armada in dokazovala koristnost vojnih posojil za dosego zmage in miru. Naročevalo se je županom pod osebno odgovornostjo, da skrbijo za podpis posojil. Kako je vodstvo SLS farbalo in goljufalo svoje verne pristaše, naj služi v dokaz nekaj odstavkov iz posameznih okrožnic:

1.) „Naše armade so zmagovite na vseh frontah. Treba je le še zadnjega krepkega napora, da pridemo do odločilne končne zmage in od vseh zaželenega trajnega miru. Da se to čim prej omogoči, treba dati državi na razpolago čim več razpoložljive gotovine v obliki vojnega posojila.“

2.) „Naši sovražniki se sicer silno trudijo, da bi nam preprečili končno zmago, vendar se njih nade spričo nepopisne hrabrosti naših krdel ne bodo izpolnile. Da si pa čim prej priborimo končno zmago, nas zove dolžnost, da damo državi, kar največ mogoče denarnih sredstev na razpolago.“

3.) „Vsi naporji sovražnikov, da bi nas premagali, so se popolnoma izjalovili, ker naša armada ne stoji le trdno kot skala, marveč zadaja sovražnikom dan za dnem hude udarce, da smemo mirnim srcem in polnim zaupanjem pričakovati končne zmage.“

4.) „Italija, Francija in Anglija še vedno upajo na zmago, ki pa nikdar ne pride, ker so osrednje sile na vseh bojiščih nepremagljive. Trdovratnost sovražnikov se bo omehčala, ko bodo znova videli, da nas premagati ne morejo.“

Besedilo okrožnic je vedno sestavljal načelnik SLS sam, ki je tudi sam pazil na to, kako podpisujejo občine vojna posojila. Če se občine na kako okrožnico niso zadostno odzvale, je takoj odredil izdajo druge okrožnice. Ob izdaji osmega vojnega posojila je deželni glavar v drugi okrožnici na županstva izrekel sledeče:

„Dosedanja poročila o podpisovanju VIII. vojnega posojila kažejo, da izdatno število občin še ni izpolnilo svoje dolžnosti! Gotovo je, da je skupni gmotni uspeh VIII. vojnega posojila neodvisen od tega dejstva, ravno tako pa tudi, da je ta popustljivost nekaterih županstev in občinskih zastopov skrajno kvarna ugledu naše dežele in njenega prebivalstva, lo pa tem bolj, ker je deželnemu odboru znano, da so nekatere občine celo postale žrtev neke sramotne in zlobne agitacije. Občine so poklicane pokazati vsaj svojo dobro voljo, če tudi le s skromnim podpisom, in dajati dober zgled prebivalstvu.“

Tako je SLS na sleparski način pritiskala na občine, župane in občane, da so zbirali denar za vedno nove kanone in podaljševali vojno v svojo lastno škodo. Ko so se klerikalci razdvojili v Šusteršičance in Krekorce je postal sicer položaj za župane in občine nekoliko lažji, vendar pa ni bilo več mogoče popraviti velikanskega gorja, ki ga je zakrivila SLS v prejšnjih časih. Ako se je svetovna vojna vlekla leta in leta, ako so med tem časom ljudje pretrpeli živinske strahote in ako je sedaj svet izmोजgan in izsesan, ni to majhna zasluga farovške gospode. Ta je mnogobrojno stala v prvi vrsti hudodelcev, ki si sicer molili za mir, so pa na drugi strani z vsemi sredstvi podaljševali vojno.

Dopisi.

Iz Gorij pri Bledu. Da v Gorjah ne spimo, se vidi na vseh krajih in panogah vsakdanjega življenja. Vozniki, ki so vozili les za družbo „Sava“, štrajkajo. Samostojna kmečka stranka napreduje kljub temu, da Šusteršičijanci poskušajo to ovirati. Konsumno društvo se je iznebilo poslovdje, ki je po ravno dr. Šusteršičevih na-

čelili z več milijonskim prometom napravil le zgubo. Stari odbor tega ne spravi v red in zato stari odborniki niti na občni zbor niso prišli, dokaz, da so s poslovanjem solidarni. No, pa saj so ravno ti imeli med vojno, ko je vsega primanjkovalo, vsega dovolj. Pod novim odborom konsumno društvo dobro napreduje. Gospod župnik Piber bo menda šel iz Gorij, gotovo se ne bo mnogo za njim jokalo in gospodu županu tudi menda tečejo zadnje ure njegovega paševanja. Tako se znajo v doglednem času tudi Gorje dr. Šusteršičevih pristašev iznebiti, saj je tudi skrajni čas že za to.

Iz Cerknice. Dne 6. t. m. je stal pred okrajnim sodiščem v Cerknici kot obtoženec znani Janez Ronko, bivši podžupan v Cerknici, kateri se nikakor ne more sprijazniti z Jugoslavijo in si želi nazaj blažene čase bivše Avstrije. Očital je članom aprovizacijskega odbora v Cerknici gospodu Antonu Lovku, sedanjemu gerentu v Cerknici, Jožefu Branislju, Andreju Knapu, Mihaelu Znidaršiču in Janezu Mesojedcu, da so pri enem vagonu soli, katero so dobili v aprovizacijske svrhe, profitirali 2000 K, da so s soljo verižili, da so verižniki in da bo on vse to dokazal. Pri sodišču pa obtoženec ni mogel doprinesiti sploh nikakega dokaza resnice za svoja očitanja in trditve, pač pa so nasprotno člani aprovizacijskega odbora kot obtožitelji dokazali, da niso zase prav ničesar profitirali, da so opravljali svoje posle kot člani aprovizacijskega odbora po svoji najboljši vesti in v dobrobit ljudstva in da o kakem veriženju sploh govora ne more biti. Obtoženec je bil vsled tega obsojen in je dobil od sodišča za svoje neopravičeno očitaje in blatenje članov aprovizacijskega odbora zaslužen kaznen.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Donavsko brodovje. Zavezniki so sklenili, da Jugoslavija lahko obdrži vse one rečne parnike in vlačilce (šleparje), ki so se nahajali v njenih rokah 13. novembra 1918. Na ta način ostane v naši posesti 90 donavskih parnikov in okoli 700 vlačilcev, lepa rečna trgovska mornarica!

g. Zimska setev. Minula jesen ni bila povoljna za sejanje. Zaradi tega je ostala znatna površina zemlje, zlasti v naših južnih pokrajinah, neposejana. Ker je v največjem interesu države, kakor tudi vsakega poedinega državljanja, da pridemo do kar najvišjega žitnega donosa v tem letu, pozivlja ministrstvo za prehrano in obnovo dežel vsa oblastva, vse kmetijske organizacije in lastnike zemljišč, da zastavijo vse sile, da se zemlja zaseje kar največ z jaram žitom in tako nadomesti, kar se je zamudilo v minuli jeseni. Ministrstvo hoče dobaviti iz aktivnih pokrajin potrebno množino semenskega žita. Zitni zavod v Ljubljani bo izvedel dovoz tega žita in ga izročil slovenski kmetijski družbi, da ga razdeli med kmetovalce. — Naročila za semensko žito naj se tedaj pošiljajo slovenski kmetijski družbi v Ljubljani.

g. Vitrijola za vinogradništvo pri nas primanjkuje. Ministrstvu za poljedelstvo ga je ponudila neka angleška tvrdka 100 vagonov. Kupna pogodba še ni podpisana, ker so cene za naše razmere previsoke, ker pa se pogajanja za nakup nadaljujejo, je upati, da bodo uspela s čimer bo kriza zaradi vitrijola pri nas rešena.

g. Nadaljnje omejitve tovarnega prometa. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani sporoča: Vsako nakladanje civilnega tovarnega blaga za Bosanski Brod loko transit (proti Sarajevu) se brezpogojno ukine. Sprejemanje blaga za postajo Brno je ustavljeno. Ze sprejeto se še odpošlje. Prevozna dovoljenja nimajo veljave.

g. Gospodarska šola v Kraljevem. Šola za živinorejo in planinsko gospodarstvo v Kraljevem (v Srbiji) je bila zaradi vojne štiri leta zaprta. Sedaj se je zopet začelo s poukom v tej tako koristni šoli.

g. Naše trgovske zveze z Egiptom. Kakor hitro se uredijo razmere, se vzpostavi redni parobrodarski promet med Jugoslavijo in Egiptom, kamor bomo lahko izvažali velik del naših pridelkov. V ta namen je že ustanovljena v Port Saidu jugoslovanska trgovska agencija.

g. Slovansko-ameriško banko so ustanovili jugoslovanski izseljenci v Kaliforniji. Osnovna glavnica banke znaša pol milijona dolarjev; za svoje področje si je banka izbrala obalo Tihega oceana.

Politične vesti.

p. Naša severna meja bo kmalu končoveljavno določena. Kakor znano, se morajo določiti posameznosti na licu mesta po komisiji, v kateri bomo zastopani tudi mi in Avstrija, glavno besedo bodo pa imeli zastopniki antante. Zanimivo je, da Avstrija ni poslala v komisijo kot svojega zastopnika znanega radgonskega renegata doktorja Kamnikerja, temveč nekega uradnika, ki je dalj časa služboval pri tržaškem namestništvu, mislilo se je pa splošno, da bo Avstrijo zastopal zagrizeni nemčur dr. Kamniker. Naša vlada svojega zastopnika še ni imenovala, upati je pa, da pošlje v komisijo moža, ki obmejne kraje in razmere dobro pozna. Velikih sprememb takointako ne bo več, ker je meja v glavnih potezih že določena.

p. Italijanska domišljavost. Italijani kar verovatno ne morejo v to, da bi bila vsa Jugoslavija enodušna v odporu proti njihovemu nasilju. V Rimu so še vedno tako naivni, da mislijo, da nasprotujejo italijanskim imperialističnim načrtom samo Slovenci in Hrvati, medtem ko bi se s Srbi dalo lepo govoriti. Italijanom se je posrečilo dokazati to tudi Francozom in Angležem, ki so hoteli — po navodilu iz Rima — posredovati pri beogradski vladi, da bi ona popustila, ker se jim zdi, da je vpliv Slovencev in Hrvatov na našo mirovno delegacijo v Parizu premočan. So res naivni ti antantini diplomati, ki so šli tako neprevidno na italijanski led in so res poskusili dobiti od beogradske vlade ono, česar od jugoslovanske mirovne delegacije niso mogli dobiti. Pa so se pošteno urezali, ker jim je naš ministrski predsednik g. Ljubomir Davidović odgovoril, da se on ne more pogajati, ker je za to določena naša mirovna delegacija v Parizu, ki ima dosti dalekosežna pooblastila. S tem je postala Italija za eno blamažo bogatejša, potegnili je pa v svojo blamažo tudi svoje zaveznike, ki so tako naivni in so se dali — potegniti. Sedaj bodo menda vsi, Italijani, Francozi in Angleži, verjeli, da smo Jugoslavlani tudi v jadranskem vprašanju popolnoma edini, in da je naš odpor proti nasilju enodušen.

p. Amerika govori! Italijanska lira pada vsak dan, sledi ji pa tudi francoski frank in tudi angleški šterling. Vzrok je zelo enostaven: Amerika ne da denarja onim, ki so sicer njeno pomoč v vojni izkoriščali, sedaj pa vodijo politiko, ki je ameriški popolnoma nasprotna. Na tržaški borzi je bilo padanje lire tako močno, da je morala italijanska vlada borzo zapreti! Dokler stvari tako stojijo, Jugoslovonom res še ni treba obupavati, ker Amerika je gospodarsko tako močna, da lahko ustrahuje one mogočnike v Parizu, ki mislijo, da lahko delajo z narodi kar hočejo! Brez ameriške pomoči se ne moreta gospodarsko dvigniti niti Anglija in Francija, kaj šele Italija, ki stoji na robu gospodarskega propada in doživi brez ameriške pomoči gotovo finančni in sploh gospodarski polom! Ako Amerika vztraja na naši strani — in kakor se vidi, bo vztrajala — potem se nam ni bati pretenj iz Pariza, Londona in Rima, ker bodo mogočniki prej ali slej primorani odnehati.

Novosti.

n. Pametna naredba. Bosanska deželna vlada je prepovedala srednješolcem ustanavljanje raznih verskih društev iz zelo pametnega razloga, da se mladina ne deli po verah, ker to bi utegnilo slabo vplivati na odnose med pripadniki treh ver, ki so v Bosni skoraj enako zastopane, to je med katoličani, pravoslavni in muslimani. Šola vendar ni zato na svetu, da se na njih vzgaja verska nestrpnost in verska društva bi bila posebno nevarna ravno v Bosni, kjer so tri različne vere. Seveda so pri tem bile prizadete tudi takozvane Marijine kongregacije, kakor so bile prizadete tudi svobodomiselne organizacije „Obnove“ itd. Klerikalci so pa zagnali velik krik, češ, da je vera zopet v nevarnosti, da vlada preganja katoličanstvo itd., četudi na vsem tem nič res ni. Klerikalci pač ostanejo vedno in povsod enaki in kadar jim teče voda v grlo, vpijejo vedno, da je vera v nevarnosti! Res, vera je v nevarnosti, dokler jo čuvajo klerikalci, ki vero zlorablajo v svoje umazane strankarske namene.

n. Res čudno! Pri nas delavstvo prav rado štrajka in ni mu mogoče dopovedati, da je v eminentnem interesu države, ako se hoče urediti in dvigniti gospodarsko, da se vsi oprimmemo dela in samo dela. Sedaj je pa socialistično delavstvo

sklenilo delati po eno uro več dnevno, da bi moglo podpirati dunajske lačne otroke, ki jih hoče celo povabiti v Jugoslavijo. Naj nas nihče napačno ne razume! Tudi nam se smilijo dunajski otroci in prav je, da se jim pomaga. Ampak zanimivo pri tem je to, da jim hočejo pomagati s čezurnim delom mariborski nemčurski socialisti, ki tako radi štrajkajo, samo da škodijo naši državi! Seveda, dunajski otroci so nemške narodnosti in njim se mora pomagati, naša država je pa jugoslovanska, torej le lopni po nji, kjer in kakor le moreš! Na naši severni meji vladajo nezdrave razmere!

n. Sam se je obsodil. Klerikalni zdravnik na Bledu dr. Benedik je med vojno ovajal svoje politične nasprotnike, da so proti Avstriji itd. To je sodnijsko dokazano in „Društvo slovenskih zdravnikov“, ki vendar ne more trpeti, da bi se med njegovimi člani nahajali tudi taki ljudje, je pozval dr. Benedika, da se opraviči. Ta se, seveda, opravičiti ni mogel, njegova krivda je sodnijsko dokazana in on je lepo molče prijavil svoj izstop iz društva in se s tem sedaj še sam obsodil. Ampak klerikalci ga gotovo ne izključijo iz svoje sredine, ker ovaštvo in služba Avstriji je pri njih — zasluga.

n. Razmere v Črni gori se zboljšujejo in urejujejo. Po prevratu so se pojavile številne razbojniške čete. Te so delale oblastem dovolj preglavic, posebno ker so jih podpirali Italijani, ki so na vsak način hoteli imeti v naši državi neurejene razmere. Energičnemu nastopu naših oblasti, posebno vojaških, se je vendar posrečilo, uničiti te razbojniške čete in sedaj vlada v Črni gori mir in red, ki ga kalijo le od časa do časa italijanski podkupljenci, ki pa navadno prav kmalu pridejo v roke pravice.

n. Celjski Nemci so pa res nad vse „brihtni“. Nemških napisov na svojih prodajalnah si ne upajo imeti, ker potem ne bi bilo slovenskih kupcev. Ker pa slovenski jezik sovražijo iz dna duše, četudi so z malimi izjemami vsi slovenskega rodu, se pojavljajo na trgovinah — francoski in angleški napisi, kakor bi prihajalo v Celje na tisoče Francozov in Angležev kupovat k tamošnjim nemčurskim trgovcem! V Celje spadajo samo slovenski napisi, ker Celje živi samo od Slovencev in kdor bo izzival s tujimi napisi in s tem omalovaževal slovenski jezik, tega naj se Slovenci izogibljejo.

n. Naši rojaki na zasedenem ozemlju se prav pridno gibljejo v vsakem oziru in Italijani, ki so navajeni na brezdelje v svoji domovini, kar strmijo, ko gledajo živahno delovanje po naših društvih, ki polagoma zopet oživljajo. Italijani bodo strmeli še bolj in nikar naj si ne domišljujejo, da bodo kdaj iz naših Goričanov in Kraševcev napravili Italijane!

n. So že začeli! Kadarkoli je na vrsti kaka izprememba pri bankovcih, izgine iz trgovin blago, ki se pa pozneje zopet pokaže — seveda, z veliko višjimi cenami. Tako je tudi sedaj. Avstrijske bankovce bomo zamenjali za naše boljše bankovce in iz trgovin vendar že izginja blago, ker bi ljudske pijavke tudi to priliko rade izrabile za povišanje cen, četudi čisto nobenega vzroka ni zato, ker bo denar, ki ga dobimo za avstrijske krone, boljši, to bo denar naše emisijske banke, ki bo zanj garantirala država in bankovci bodo imeli tudi svojo kovinasto podlago, ki je sedaj nimajo. Urad proti navijanju cen naj dobro pazi na te ljudske pijavke, ki hočejo postaviti višje cene v dobrem denarju kot so bile pri slabem denarju!

n. Lep vodja cenilne komisije. Ko so naše čete zasedle lansko leto prve dni junija velik del Koroškega, se je ustanovila pod vodstvom dr. Hočevarja cenilna komisija, ki je imela nalogo proceniti škodo, ki so jo nemške tolpe napravile prebivalstvu. V tej komisiji se je nahajal tudi neki Polajenko, izgubljena eksistenca, ki je po odhodu dr. Hočevarja v Beograd prevzel vodstvo te komisije in je pri tem zagrešil razne goljufije in druge lumparije. Deželno sodišče v Ljubljani ga je obsodilo na deset mesecev ječe. — Nam se pri tem samo to čudno zdi, kako je mogla vlada dr. Brejca trpeti takega človeka na tako odgovornem mestu, ko je bila vsa njegova preteklost vendar nad vse problematična in dosti znana.

n. Sokolski zlet v Pragi. V Ljubljano je prišel odposlanec češkega Sokolstva, ki zatrjuje, da brez Jugoslovonom niti misliti ni na kak sokolski zlet v Pragi in da bo zlet tak, kakršnega bomo mi želeli. Potemtakem na zletu ne bo Italijanov, ker drugih pomislekov pri nas ni bilo, samo z Italijani nismo hoteli priti skupaj. Zelo

nas veseli, da se je ta neljuba zadeva obrnila tako, kot se je, ker bi bilo nad vse žalostno, da zaradi Italijanov Jugoslovanci ne bi mogli iti v Prago.

n. Ponarejeni kolki. Na Dunaju pridno ponarejajo kolke za naše tisočake in stotake in poskušajo vtihotapiti jih k nam. Te dni so na zagrebškem kolodvoru prijeli dva Dunajčana, ki sta imela mnogo takih kolkov ušitihi v — podplate na čevljih! In tudi v podplatih so našli ponarejene kolke!

n. Žitnemu zavodu! Kje je moka? Otrobov je na razpolago vsaka množina, inoke pa od zadnjega pridelka veliko aprovizacij sploh se nič ni prejelo. Ali daje sedaj zmlato žito le otrobe pa nič moke? Potreba je nujna, z moko na dan! Upravičeno se sumi, da se moka kupi ali pa izvaža.

n. Tihotapstvo ne preneha navzlic strogim odredbam proti njemu. Našla se je celo večja družba tihotapev, ki so hoteli goljufati naše oblasti na prav premeten način. Mož se je zgasil pri oblasti in prosil, da sme izvoziti na zasedeno ozemlje več glav živine, ki jo je baje pripeljal sem še v času vojne kot begunec. Izvozno dovoljenje je dobil, ampak ko je hotel živino navoriti v vlak, so prijeli njega in njegove pomagače. Žvina, seveda, zapade državi in morda to spametuje tihotapev.

n. Tihotapstvo živine. Ljubljanska policija je aretirala Ludovika Altenederja, rodno iz Linca, in njegovo ženo Marijo, rodno iz Rakeka, ker sta skušala vtihotapiti živino na zasedeno ozemlje. V zadnjem času se je silno razpaslo tihotapstvo z živino, ker v Italiji ni živine in so trgovci iz severne Italije pokupili že skoraj vso živino na zasedenem ozemlju.

n. Slovensko lovsko društvo v Ljubljani opozarja na to, da še vedno sprejema naročila za divjačino v svrhu izpustitve v lovišča, ker se je prvotni rok za naročila, ki je bil določen na 5. februarja t. l., podaljšal. Vendar pa se prosijo gg. lovci, da naročila kar mogoče hitro dopošljejo.

n. Predpustno zabavo priredi v nedeljo dne 15. t. m. podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda v Cerknici. Ob 15. uri (ob treh popoldne) veseloigro „Spanska muha“ v sokolski telovadnici, ob 19. do 21. ure (od sedmih do devetih zvečer) v salonu hotela „Zumer“ koncert in ob 21. uri (ob devetih zvečer) prosto zabavo s plesom.

n. Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Državne posredovalnice za delo (v Ljubljani, Mariboru in Ptuj) je iskalo v preteklem tednu od 2. do 8. februarja 1920 dela 214 moških in 119 ženskih delavskih moči. Delodajalci pa so iskali 138 moških in 79 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 108. Promet od 1. januarja do 8. februarja 1920 izkazuje 2959 strank, in sicer 1026 delodajalcev in 1933 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 651. Dela iščejo: dninarji in dninarice (241), pisarniške moči (123), rudarji (122), peki, mlinarji, mesarji (115), služkinje in kuharice (103), trgovski sotrudniki in sotrudnice, vajenci razne stroke, natakariji in natakarike, slavninarice, oskrbniki, ekonomski itd. V delo se sprejmejo: gozdni delavci, služkinje, kuharice, vinogradski delavci in delavke, mizarji, hlapi, dekle, vajenci razne stroke, pletarji, čevljarji, pisarniške moči, knjigovodji itd.

Razširjajte Domovino!

Razno.

r. Koliko stane vojna? To vprašanje je postavil Peter Pavlu in Pavel je bil v zadregi, ker ni znal odgovora. Peter se pa odreže: „Vojna je stala tri krone in nekaj drobiža!“ Pavel ne veruje in kima z glavo, Peter se pa vnovič odreže: „Rusko, nemško, avstrijsko cesarsko krono in nekaj drobiža v Nemčiji in na Balkanu pri malih kraljih, velikih vojvodah itd.“

r. Šlezvik-Holštajn glasuje za Dansko. Nemčija se je svoječasnopolastila danskih pokrajin Šlezvika in Holštajna, pri čimer ji je pomagala tudi pokojna Avstrija, in je bilo domenjeno, da ostaneta ti dve deželi skupna last Avstrije in Nemčije. Pa kmalu je Nemčija Avstrijo izpodrinila in je ostala sama gospodar obeh dežel. Ljudstvo, ki govori danski jezik, je bilo, seveda, nezadovoljno z nemško upravo in si je vedno želelo priti nazaj pod Dansko. Mirovna konferenca v Parizu je odločila, naj ljudstvo samo glasuje, ali hoče ostati pod Nemčijo ali se hoče vrniti pod Dansko. Te dni se je izvršilo ljudsko glasovanje in za Dansko je glasovalo 72.723, za Nemčijo pa samo 24.393 volilcev. Na podlagi tega izida ljudskega glasovanja se vrne Šlezvik-Holštajn nazaj k Danski in Nemci izgubijo še eno deželo, ki so si jo prilastili takrat, ko so bili močni in prevzetni.

r. Kaj bo z Viljemom? Antanta bi rada postavila bivšega nemškega cesarja Viljema pred sodišče, ali težave so, ker ga Nizozemska, kjer se Viljem nahaja, noče izročiti. Zvani nemški socialist Kautsky pa pravi, da Viljema ni treba postaviti pred sodišče, pač pa naj se internira v kakem kraju prav daleč od Nemčije in tam strogo nadzoruje. Na „Hudičev otok“ naj se pošlje, ker tam ne bo nikomur nevaren.

r. Žalostne razmere vladajo v Avstriji in Nemčiji, kjer vlada splošno pomanjkanje in lakota. Na Dunaju se je v času od 28. decembra 1919. do dne 3. januarja rodilo 389 otrok, umrlo pa je v tem času 740 oseb. Dunaj, v pravem pomenu te besede izumira počasi, pa sigurno. V Monakovem na Bavarskem je pa oblast zaprla dve mesnici, v katerih se je že več mesecev sekalo in prodajalo pasje in mačje meso kot divjačina. Težka kazen je zadela Nemce za ves njihov napuh in vse krivice, ki so jih prizadejali drugim narodom skozi stoletja. Ampak človeštvo bi jim vseeno moralo priteči na pomoč, ker tega

se vendar ne bi smelo dovoliti, da bi na očigled celega sveta cel narod takorekoč umiral od lakote.

r. Obsojeni avtomobil. Amerikanci so res originalni ljudje. Sodnik Eicke v Stoctonu je imel soditi nekega gospoda, ki je z avtomobilom prehitro vozil. Pa mesto onega, ki je upravljal z avtomobilom, je sodnik obsodil kar sam avtomobil, in sicer na pet dni zapora in je izjavil, da bo bolj pomagalo, ako zapre sam avtomobil, kot pa onega, ki je avtomobil vodil. Seveda so take obsodbe mogoče samo v Ameriki, ampak priznati se mora, da je tu sodnik imel prav.

IZ ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

LDU Amsterdam, 12. febr. (DunKU) „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ javlja iz Londona: V debati o odgovoru na prestolni govor je izjavil voditelj delavcev Adamson: „Po mojem mnenju so nekateri pogoji mirovne pogodbe z Nemčijo težki, da je malo upanja, da se bodo izvedli. Vidimo znake, da nemški narod od zaveznikov pričakuje to ali ono izpremembo naloženih mu pogojev in predlagali bi merodajnim ministrom in članom vlade, naj, preden se dovrše mirovne pogodbe z Avstrijo, Belgijo, Turčijo in Ogrsko, upoštevajo položaj in ga natančno premotrijo, da se pred končnoveljavno ratifikacijo teh pogodb zagotovi trajen mir.“ Lloyd George je izjavil glede na Rusijo, da ni uspelo, Rusijo siloma ozdraviti. Položaj v Evropi je jako resen. Tudi na Angleškem prete nevarnost. „Govorim v skrbeh“, je zaključil Lloyd George, „in čuteč svojo odgovornost. Uporabiti moramo vsako zaknito orožje, da se postavimo v bran proti tej nevarnosti in edino sredstvo je: pobijati moramo anarhijo!“

WILSON IN IZROČITEV NEMŠKIH VOJNIH KRIVCEV.

LDU Pariz, 12. febr. (DunKU) Po brezlični vesti iz Washingtona namerava Wilson odgovoriti na brzojavko bivšega nemškega prestolonaslednika. V Beli hiši menijo, da bo Wilson porabil priliko, javno izjaviti, da je vedno nasprotoval zahtevi zaveznikov po izročitvi vojnih krivcev. Izjavil bo tudi, da bo nasprotoval vsakemu dejanju, ki bi stremelo po tem, da se izroče vse nemške obtožene in vojaške osebe v svrhu obsodbe.

Tiskovna zadruga v Ljubljani

priporoča sledeče knjige in časopise:

- Dostojevskij: Best. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poštnina 1-40 K.
- Goncourt Dekle Eliza. Roman. Broš. 8-50 K, vez. 11 K, poštn. 70 v.
- Jos. Jardič, Zbrani spisi. 1. zv. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 15 K, poštnina 1-20 K.
- Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, poštn. 1-20 K.
- Cvetko Golar: Rožnigrm. Broš. 6 K, vez. 9 K, poštn. 70 v.
- Fran Milčinski: Tolovaj Mataj. Pravljica. Vez. 10 K, poštn. 1 K.
- A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3-50, poštn. 50 v.
- A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. 1. del K 12, poštn. 80 v.
- Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.
- Dr. B. Deré: Dojenček, njega ne. evanje in prehrana. Broš. 4 K, poštn. 70 v.
- Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, poštn. 70 v.
- Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pisme in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.

Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Primešaj „MASTIN“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koscu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žrečja, potem se pospešuje redilnost, valed tega teška živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmlila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Trgovci gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna družba. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 20-50 K poštnina prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica šte. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica
in rezerva okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerva: okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči
in zbirni račun proti najugodnejšemu obrestovanju. —
Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne
papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in
mojstva mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na
blago ležere v javnih skladiščih. Daje trgovaške
kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje naj-
kulturneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.